

A MAGYAR-SZLOVÁK KISEBBSÉGI VEGYES BIZOTTSÁG IX. ÜLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVE

A Magyar-Szlovák Kisebbségi Vegyes Bizottság Gémesi Ferenc szakállamtitkár és Miroslav Mojžita nagykövet és vezetésével 2009. július 17-én Budapesten tartotta meg IX. ülését. Az ülésen résztvevők névsorát a jegyzőkönyv melléklete tartalmazza.

I.

A Felek megállapították, hogy

- a Magyar Köztársaság Kormánya a 1083/2009. (VI. 4.) számú kormányhatározatában jóváhagyta a Vegyes Bizottság VIII. ülésének jegyzőkönyvében foglalt ajánlásokat és meghatározta a végrehajtás rendjét,
- a Szlovák Köztársaság Kormánya a 2008. október 22-i 753/2008 számú határozatával elfogadta a Vegyes Bizottság VIII. ülésén készült jegyzőkönyvet.

A Felek megerősítették, hogy a Vegyes Bizottság évenként megtartott ülései jelentős mértékben hozzájárulnak a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság közötti kapcsolatok elmélyítéséhez. Az együttműködésnek ez a formája kiteljesíti a két ország között érvényben lévő jószomszédi viszonyról és baráti együttműködésről szóló szerződés megvalósítását. A Felek nagyra értékelték a magyarországi szlovák és a szlovákiai magyar kisebbség képviselőinek a Vegyes Bizottságban végzett tevékenységét, akik aktív közreműködésükkel a meglévő kisebbségi jogok megőrzését is elősegítik.

A Felek üdvözlik a kétoldalú együttműködések minden formáját, beleértve a határon átnyúló és regionális együttműködés keretében megvalósított pályázatokat, amelyek elősegítik a Magyar Köztársaságban élő szlovák és a Szlovák Köztársaságban élő magyar kisebbség fejlődését.

A Felek szükségesnek tartják egyértelműen elítélni az etnikai összeférhetlenség és sovinizmus minden megnyilvánulását, valamint a szélsőséges mozgalmak és egyesületek nyilvános megnyilatkozásait, amelyek gyakran a kisebbségek ellen is irányulnak.

A Vegyes Bizottság összhangban a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között 2003. december 12-én megkötött, a nemzeti kisebbségek művelődés és kultúra területén történő kölcsönös támogatásáról szóló Megállapodás 6. cikkelyével, ezúttal is értékelte ennek az egyezménynek a teljesítését. Megállapította, hogy a teljesítés az elmúlt ülés óta eltelt időszakban is a megállapodással összhangban történik.

II.

A Felek megtárgyalták a szlovák államnyelvtörvény közelmúltban elfogadott módosítását.

A Szlovák Fél biztosította a Magyar Felet, hogy a törvény alkalmazásával a nemzeti kisebbséghez tartozó személyek alkotmányos és törvényes nyelvi jogai semmilyen formában sem sérülnek.

A Magyar Fél kifejtette, hogy a törvényt jogkorlátozásként értékeli, ezért kifogásait fenntartva jelezte, hogy a törvénnyel kapcsolatban további egyeztetések szükségesek.

III.

A Felek kölcsönösen tájékoztatták egymást a Vegyes Bizottság előző ülésein elfogadott ajánlások teljesítésének állásáról. Megállapították, hogy az ajánlások megvalósulnak, mindamelllett, hogy azok nagy része nem egyszeri feladatként fogalmazódik meg, hanem rendszeres és folyamatos teljesítést feltételez.

A Felek hangsúlyozták, hogy a közeljövőben különös figyelmet kell szentelni az alábbi javaslatok teljesítésének (a felsorolás nem jelöl fontossági sorrendet):

Mindkét Fél részére:

A IV. ülés 8. sz. ajánlása:

A Felek a békéscsabai Szlovák Kultúra Háza bővítésére vonatkozó tervvel összefüggésben vizsgálják meg a finanszírozási lehetőségeket.

Az V. ülés 5. sz. ajánlása módosított formában:

A Felek továbbra is biztosítják a pénzügyi feltételeket a kislétszámú szlovák iskolák megőrzése érdekében Magyarországon, illetve a kislétszámú magyar iskolák megőrzése érdekében Szlovákiában.

Az V. ülés 10. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél továbbra is biztosítsa a szlovákiai magyar nyelvű közoktatás szakmai, módszertani és pedagógiai munkáját segítő, közoktatási kutatásokat végző szakmai szervezet, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége működéséhez a szükséges támogatást. A Magyar Fél továbbra is biztosítja a Magyarországi Szlovákok Kutató Intézete működésének rendszeres támogatását az Országos Szlovák Önkormányzat költségvetésének keretein belül.

A VII. ülés 1.sz. ajánlása:

A Felek együttesen vizsgálják meg annak a lehetőségét, hogy támogassák egy Madách kiállítás létrehozását Alsósztrégován. Emellett a Magyarország–Szlovákia Európai Területi Együtműködés Operatív Program 2007-2013 szellemében javasolják a magyarországi és a szlovákiai Madách és Mikszáth emlékhelyekre, valamint a magyarországi szlovák tájházak hálózatára épülő kulturális turizmus kialakítását, irodalmi kirándulások szervezését, közös támogatással évente-kétévente Mikszáth és Madách irodalmi napok, s ehhez kapcsolódó kulturális rendezvénysorozat rendezését, illetve a Balassagyarmati Madách-nap rendezvényeinek fokozottabb népszerűsítését mindkét országban.

A VII. ülés 2.sz. ajánlása módosított formában:

A Felek továbbra is támogatják az interregionális kapcsolatok fejlesztését különböző szinteken – régiók, kistérségek, települések között, a közös kezdeményezéseket és projekteket, amelyek megvalósításához az eddigieknél hatékonyabban kell bevonni az uniós forrásokat,

gazdaságfejlesztés, infrastruktúra és a humánerőforrás fejlesztés terén.

A VII. ülés 4. sz. ajánlása:

Felek tegyenek lépéseket egy szlovákiai magyar művelődési intézet létrehozására, amelyet a két ország közösen tart fenn. Javasolják, hogy épüljön rá a kialakítandó intézet a Csemadok Művelődési Intézetének (Dunaszerdahely) személyi és tárgyi infrastruktúrájára.

A VII. ülés 5. sz. ajánlása:

A Vegyes Bizottság szorgalmazza, hogy a két ország illetékes szakemberei találkozzon tekintsék át, milyen hatással lesz a műsorszolgáltatás egészére a digitális televíziózásra való tervezett átállás, és erről egyeztessenek a kisebbségek képviselőivel is.

VIII. ülés 1. sz. ajánlása:

A Felek biztosítanak működési támogatást a Szlovákiai Magyar Írók Társasága, valamint a Magyarországi Szlovák Írók és Művészek Egyesülete számára.

VIII. ülés 2. sz. ajánlása:

A Felek megvizsgálják annak a lehetőségét, hogy hatékonyabb legyen a szlovák civil egyesületek támogatási rendszere, különös tekintettel a legnagyobb magyarországi szlovák szervezetre a Magyarországi Szlovákok Szövetségre.

Új ajánlások

1. A Felek kölcsönösen fogadják el és számítsák be az egymás országaiban anyanyelven teljesíthető továbbképzéseket a hazai pedagógus-továbbképzési kötelezettség teljesítésébe.
2. A Felek (mint a szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló, Párizsban, 2003. október 17-én elfogadott UNESCO Egyezmény részes államai) javasolják a Kulturális, Média és Sajtó Bizottságnak, hogy szorgalmazza a Felek együttműködését a két országban a szóban forgó egyezmény végrehajtásáért felelős állami szervek működjenek együtt a területükön található szellemi kulturális örökség felkutatásában és megőrzésében, különös tekintettel a Magyarország területén fellelhető szlovák és a Szlovákia területén fellelhető magyar szellemi kulturális örökségre.
3. A Felek törekedjenek arra, hogy minél hamarabb befejeződjön a Szlovák Ház építése Pilisszentkereszten.

A Szlovák Fél részére:

A III. ülés 1.2 ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél egyetért azzal, hogy a szlovákiai Református Keresztyén Egyház vagyoni igényeit polgári eljárás során érvényre juttassa a hatályos jogszabályok keretében.

A IV. ülés 14. sz. ajánlása módosított formában:

A kultúra finanszírozásáról szóló törvény előkészítésének keretében a Szlovák Fél szabályozza a nemzeti kisebbségi kultúrák fejlesztésének és terjesztésének finanszírozását.

A IV. ülés 17. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél folytassa az ajánlást a magyarországi szlovák középiskolák végzős tanulóinak újbóli részvételére vonatkozóan a térítésmentes egyetemi nyelvi és szakmai felvételi előkészítő tanfolyamokon a Szlovák Köztársaságban.

Az V. ülés 7. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél törekedni fog biztosítani a közszolgálati Szlovák Televízió műsorának — vagy saját gyártású műsorszámokból erre a célra összeállított speciális napi adásának — műholdas terjesztését és szabad hozzáférését határon túli, közöttük a magyarországi szlovákok számára.

Az V. ülés 9. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél továbbra is biztosítsa a megfelelő anyagi feltételeket a Révkomáromi Selye János Egyetem működéséhez és fejlesztéséhez.

Az V. ülés 11. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél segítse elő, hogy a megyei önkormányzatok hatáskörébe utalt magyar kulturális intézmények megfelelő anyagi feltételekkel rendelkezzenek a teljes és hatékony működésük biztosításához. A révkomáromi Jókai Színház és a kassai Thália Színház esetében támogassa székhelyük megyehatáron kívüli tájolási tevékenységüket.

A VII. ülés 6. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél folytatni fogja a megfelelő pénzügyi feltételek biztosítását a Pátria Rádió adása pénzügyi és technikai feltételeinek javítására.

A VIII. ülés 3. sz. ajánlása:

A Szlovák Fél vizsgálja meg az egyszeri támogatás lehetőségét a CSEMADOK számára ingatlan-felújításra.

A Magyar Fél részére:

Az I. ülés 4. sz. ajánlása:

A Magyar Fél jogi szabályozással oldja meg a magyarországi szlovák nemzeti kisebbség parlamenti képviselőjét.

A III. ülés 2.5 sz. ajánlása módosított formában:

A Magyar Fél a korábbi ajánlás értelmében biztosítsa a Ján Kollár emléktáblának méltó helyen történő elhelyezését Budapesten.

A IV. ülés 21. sz. ajánlása módosított formában:

A Magyar Fél találjon forrást a Békéscsabai Szlovák Általános Iskola és Gimnázium és Kollégium épülete bővítési és felújítási tervének finanszírozására.

A IV. ülés 22. sz. ajánlása módosított formában:

Biztosítson a szlovák kisebbség folyóiratainak kiadási és az ehhez szükséges pénzügyi fedezetet és biztosítson rendszeres támogatást a Ludové Noviny c. hetilap számára, elősegítve a jelenlegi minőségi és mennyiségi szint megőrzését.

Az V. ülés 12. sz. ajánlása:

A Magyar Fél bővíti a szlovák nyelvoktatás, valamint a szlovák nyelven való oktatás tartalmi kereteit beleértve az általános műveltségi tantárgyakat is.

Az V. ülés 14. sz. ajánlása:

A Magyar Fél szorgalmazza az ORTT-nél a szlovák nyelvű nemzetiségi adás kedvezőbb időpontban történő sugárzását és ismétlését a magyar közszolgálati televízióban.

Az V. ülés 15. sz. ajánlása:

A Magyar Fél megteremti a szükséges feltételeket a szlovák nyelvű nemzetiségi adáshoz a magyar közszolgálati rádióban és annak vételi lehetőségét az ország egész területén, különös tekintettel a kisebbség által lakott területeken.

A VII. ülés 3. sz. ajánlása módosított formában:

A Magyar Fél biztosítja az Országos Szlovák Önkormányzat ösztöndíjrendszere támogatására szolgáló forrásokat.

A VII. ülés 7. sz. ajánlása:

A Magyar Fél a költségvetési törvényben meghatározott eszközeivel a továbbiakban is maradéktalanul biztosítsa az Országos Szlovák Önkormányzat fenntartásába átvett közoktatási intézmények (Békéscsaba, Sátoraljaújhely, Szarvas) működési költségeit. A Vegyes Bizottság felhívja az érintett magyar szervek figyelmét, hogy a szabályozás kialakítása során legyenek figyelemmel a felsorolt intézmények finanszírozásának igényeire.

A VII. ülés 8. sz. ajánlása:

Támogassa a fenntartó által benyújtott pályázat nyomán a jelenleg 4 tantermes lucfalvai általános iskola építésének második ütemét, hogy a salgótarjáni térségben fenntartható maradjon a szlovák nyelv oktatása.

A VII. ülés 9. sz. ajánlása:

A magyar fél – lehetőleg ne pályázati úton – a Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete részére évi rendszerességgel biztosítson ún. kiadványozási és rendezvényszervezési támogatást.

A VII. ülés 10. sz. ajánlása:

Biztosítson anyagi támogatást a kiadó igényei alapján a hazai szlovák kultúra és tudományosság folyóiratainak kiadásához legalább olyan szinten, amilyen a fennmaradást biztosítja.

A VIII. ülés 4. sz. ajánlása:

Találjon forrást a sátoraljaújhelyi Magyar-Szlovák Két Tanítási Nyelvű Nemzetiségi Általános Iskola és Kollégium épületeinek felújítására.

A VIII. ülés 5. sz. ajánlása:

Támogassa Tótkomlós Város Önkormányzatának pályázati törekvéseit a helyi szlovák általános iskola mellett működő szlovák óvoda felújítása 2. ütemének megvalósítására.

Új ajánlások

4. A Magyar Fél felkéri a Magyarországi Szlovákok Kutatóintézetét, hogy mérje fel a magyarországi szlovákság felújításra, restaurálásra szoruló kulturális és történelmi emlékhelyeit, építészeti emlékeit és múzeumi gyűjteményeit. A felmérés költségeit a Magyar Fél biztosítja.

5. A Magyar Fél megvizsgálja az Országos Szlovák Önkormányzat által fenntartott közoktatási intézményekkel való társulás lehetőségét további szlovák nyelvet oktató kislétszámú iskolák számára is, oly módon, hogy az oktatási és kulturális miniszterrel kötött közoktatási megállapodás jogi és anyagi támogatási feltételrendszere ezekre a társulásokra is kiterjedhessen.

IV.

Ajánlások a Vegyes Bizottság korábbi üléseiről, melyek teljesítését a Felek továbbra is feladatuknak tekintenek

Mindkét Fél részére:

A IV. ülés 5. sz. ajánlása módosított formában:

A Felek fontosnak tartják, hogy továbbra is folytatódjon a magyarországi szlovák és a szlovákiai magyar regionális, kulturális központok hálózata kiépítése és működésük pénzügyi támogatása.

A IV. ülés 6. sz. ajánlása:

Közös erőfeszítéssel segítsék elő a Magyar Köztársaságban élő szlovák, illetve a Szlovák Köztársaságban élő magyar nemzeti kisebbség vallási szertartásainak anyanyelvű gyakorlását, beleértve a lelkészek képzését és felkészítését is.

A IV. ülés 7. sz. ajánlása:

Készüljön közös terv a Borsi várkastély teljes körű felújítására és közös hasznosítására, közös anyagi erőfeszítéssel. Tegyenek lépéseket az EU-fejlesztési programok bevonására a közös projektbe. A Rákóczi-szabadságharc 300. évfordulója alkalmából — 2003-2011 között — kerüljön sor a szülőház felújítására.

A IV. ülés 11. sz. ajánlása módosított formában:

A Felek erőfeszítéseket tesznek a magyarországi szlovák és a szlovákiai magyar állományú könyvtárak fejlesztésére, különös tekintettel az állománygyarapításra és az informatikai fejlesztésre. A Magyar és a Szlovák Fél vizsgálja meg annak a lehetőségét, hogy támogassa a szlovákiai magyar, illetve magyarországi szlovák olvasók által látogatott, elsősorban a határ menti régióban működő közművelődési könyvtárak, mozgókönyvtárak létrehozását, magyar, illetve szlovák nyelvű dokumentumokkal való folyamatos ellátását.

A IV. ülés 13. sz. ajánlása:

Vizsgálják meg a Magyarországon tanító szlovák, illetve Szlovákiában tanító magyar pedagógusok pályázat útján történő kiválasztásánál a fogadó fél oktatási intézményeivel való együttműködés újabb formáit.

A IV. ülés 16. sz. ajánlása módosított formában:

A Felek támogatni fogják a Szlovák Köztársaságban lévő Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma szlovákiai magyar emlékhelyek feltárására irányuló tevékenységét, és lépéseket tesznek az alsósztrégovai Madách kastély rekonstrukciós munkálatainak közös erőfeszítéssel történő megvalósítására.

Az V. ülés 2. sz. ajánlása módosított formában:

A Felek továbbra is támogatják a magyarországi szlovák és a szlovákiai magyar kisebbség nyelvi és kulturális identitása fejlődésének biztosításáért tevékenykedő civil szervezetek tevékenységét.

Az V. ülés 4. sz. ajánlása:

A Vegyes Bizottság javasolja, hogy a Felek vizsgálják meg az Országos Szlovák Önkormányzat Nevelési-oktatási és Továbbképzési Központja létrehozásának lehetőségét a Szlovák Köztársaság területén és támogassák működtetését.

Az V. ülés 6. sz. ajánlása:

A Vegyes Bizottság támogatja a hadisírok gondozásáról szóló, előkészítés alatt álló magyar-szlovák megállapodás aláírását.

A Szlovák Fél részére:

A III. ülés 2.4. sz. ajánlása:

Támogassa a magyarországi szlovák közművelődési szakemberek folyamatos továbbképzését a Szlovák Köztársaságban, illetve szlovák közművelődési szakemberek küldését a magyarországi szlovák regionális központok részére.

Az V. ülés 8. sz. ajánlása

A Szlovák Fél támogassa az Országos Szlovák Önkormányzat kulturális, tudományos és közoktatási intézményeinek együttműködését a megfelelő szlovák állami intézményekkel (Szlovák Tudományos Akadémia, Szlovák Nemzeti Múzeum, Állami Levéltár, Szlovák Filmintézet, Nemzeti Közművelődési Központ, KM Színházi Intézete, OM Módszertani Intézete stb.).

A Magyar Fél részére:

A IV. ülés 19. sz. ajánlása:

Biztosítson megfelelő pénzügyi, anyagi és szakmai feltételeket a magyarországi szlovák iskolák hatékonyabb működéséhez.

A IV. ülés 25. sz. ajánlása:

Támogassa az Országos Szlovák Önkormányzatnak a szlovák evangélikus missziós központ (az ún. Luther ház) létrehozására tett erőfeszítését.

A IV. ülés 26. sz. ajánlása módosított formában:

Vizsgálja meg a Fővárosi Szlovák Önkormányzat javaslata alapján megvalósíthatósági tanulmány elkészítésének lehetőségét a Szlovák Kulturális Központ létrehozására a budapesti ún. Bobula palotában vagy más megfelelő épületben.

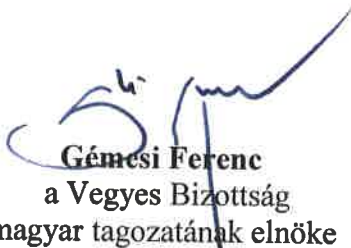
Az V. ülés 13. sz. ajánlása

A Magyar Fél biztosítja a szükséges pénzügyi feltételeket a nemzetiségi óvodák, a nemzetiségi oktatás és a kollégiumok részére úgy, hogy ne csökkenjen az állami támogatás mértéke.

Az V. ülés 16. sz. ajánlása

A Magyar Fél a Bolognai folyamat keretében biztosítson kiemelt anyagi támogatást a felsőoktatási intézmények szlovák nemzetiségi alap- és mesterképzéseinek működéséhez. A magyarországi szlovák értelmiség nevelésének további kiteljesítése érdekében vizsgálja meg annak lehetőségét, biztosítható-e államilag finanszírozott képzés keretében a nemzetiségi kultúrát érintő második, illetve további szakképzettség megszerzése.

Készült Budapesten, 2009. július 17-én, magyar és szlovák nyelven, 2-2 eredeti példányban.
Mindkét változat egyaránt hiteles.

Gémesi Ferenc
a Vegyes Bizottság
magyar tagozatának elnöke

Miroslav Mojžita
a Vegyes Bizottság
szlovák tagozatának elnöke